

ПРЕСТИЖНА НАГОРОДА ЗА ТОЧНІСТЬ ПРОГНОЗІВ

Цього року колектив науковців ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України", очолюваний директором інституту, академіком НАН України Валерієм Гейцем та головним науковим співробітником, членом-кореспондентом НАН України Марією Скрипниченко було відзначено престижною нагородою провідної міжнародної організації з економічних досліджень *Eastern Europe Consensus Economics Forecast* – за точність прогнозу ВВП та споживчої інфляції в Україні у 2020–2021 рр. (*2021 Forecast Accuracy Awards Ukraine*). Офіційне оголошення переможців відбулося 20 квітня 2022 р. (<https://www.consensuseconomics.com/ee-2021-forecast-accuracy-award-winners/>).

Country	Company	Economists
Czech Republic	Vienna Institute - WiIW	Leon Podkaminer
Hungary	Takarek Bank	Suppan Gergely, Horvath Andras
Poland	Capital Economics	Liam Peach
Russia	OTP Bank	Mihaly Kovacs
Turkey	Capital Economics	Jason Tuvey
Bulgaria	Economist Intelligence Unit	Adeline VanHoutte
Croatia	Capital Economics	Liam Peach
Estonia	Oxford Economics	Stephen Hare
Latvia	Capital Economics	Liam Peach
Lithuania	Oxford Economics	Tim Hunter
Romania	Capital Economics	Liam Peach
Slovakia	Vienna Institute - WIIW	Doris Hanzl-Weiss
Slovenia	Oxford Economics	Daniel Kral
Ukraine	National Academy of Sciences	Valeriy Heyets, Maria Skrypnychenko

Міжнародну організацію *Consensus Economics Forecast* було засновано в 1989 р. З цього року і до сьогодні вона проводить щомісячні опитування понад 700 економістів та організацій з усього світу для узагальнення глобальних економічних оцінок та прогнозів.

Консенсусні прогнози для Східної Європи є результатом комплексного щомісячного опитування прогнозистів відомих експертних груп, зокрема *Dragon Capital*, *Citigroup*, *Raiffeisen Research*, *Oxford Economics*, *Econ.*

Intelligence Unit, OTP Bank, Vienna Institute for International Economic Studies – WIIW, Moody's Analytics, Euromonitor Int., S&P Global Mkt. Intel, Capital Economics та інших, що висвітлюють їх аналітичні середньострокові передбачення щодо розвитку національних економік Чеської Республіки, Угорщини, Польщі, Росії, Туреччини, Болгарії, Хорватії, Естонії, Латвії, Литви, Румунії, Словаччини, Словенії та України.

Опитування *Consensus Economics Forecast* охоплюють індивідуальні та консенсусні оцінки змін 10–14 макроекономічних показників для кожної країни, передусім таких, як: ВВП, споживання домогосподарств, валові інвестиції в основний капітал, промислове виробництво, інфляція, грошова маса (*M2*), експорт та імпорт товарів (*fob*), баланс бюджету, поточний рахунок платіжного балансу, міжнародні резерви тощо, а також обмінні курси валют у понад 100 країнах та динаміка цін на понад 40 ключових товарних груп енергоносіїв та металів.

Щоб визначити точність прогнозу, адміністратори *Consensus Economics Forecast* розглянули прогнози ВВП та інфляції споживчих цін, які отримали за щомісячних опитувань експертних груп, проведених між січнем 2020 р. та груднем 2021 р., та порівняли ці прогнози із відповідними звітними результатами 2020–2021 рр.

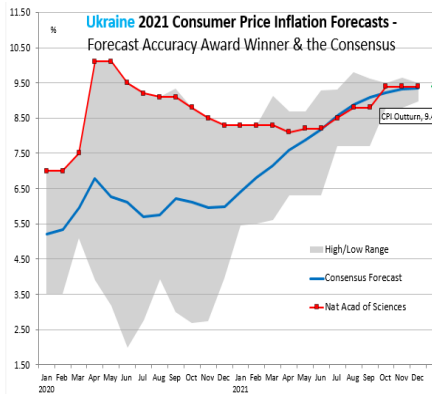
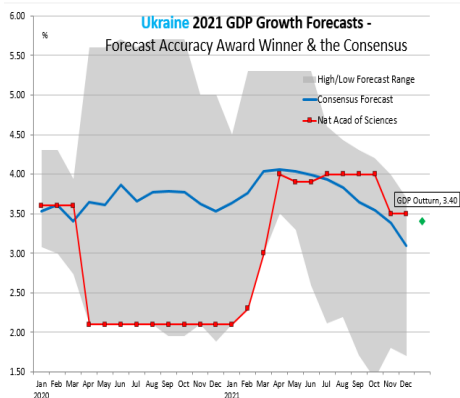
Експерти висловлювали свої передбачення стосовно зростання реального ВВП у 2020–2021 рр. та очікування стосовно інфляції споживчих цін (ІСЦ) на 2020–2021 рр. (середньорічна зміна та зміна у відсотках у розрахунку грудень до грудня попереднього року), за період з січня 2020 р. по грудень 2021 р. (тобто 24-місячний цикл прогнозування), що дало змогу сформувати ряди 24 щомісячних точок прогнозних змінних для їх перевірки зі звітними даними. Прогнозні оцінки порівнювалися із фактичними даними щодо ВВП та ІСЦ у 2020–2021 рр., наданими Державною службою статистики України.

Згідно з методологією оцінювання точність прогнозу визначалася на основі аналізу середньої абсолютної похибки, що вимірювалася різницею між прогнозними та фактичними даними відповідних макропоказників. Експертна група, яка показувала найнижчий середній рівень помилок, вважалася найточнішою за період тестування запропонованих прогнозів. При розрахунку похибки (різниці між прогнозом і результатом) розглядалися саме абсолютні похибки, ігноруючи знак (оскільки прогнозні помилки переоцінки та заниження відповідних змінних є еквівалентними), на основі яких розраховувалась середня абсолютна похибка для прогнозів кожного учасника експертної дискусії за 24-місячний період прогнозування. Найточніший прогноз для певного року за найнижчими середніми абсолютними похибками показників (зокрема, ВВП та інфляції споживчих цін) й визначав експертну групу (учасника дискусії) з найнижчим загальним рівнем помилок. До того ж,

щоб отримати нагороду, учасник дискусії упродовж 24 місяців мав постійно брати участь у експертному опитуванні.

Нижче наведено графічне представлення прогнозів Інституту економіки та прогнозування НАН України (*Nat. Acad. of Sciences*) порівняно із загальним розкидом оцінок інших експертних груп на консенсус-панелі (середнє значення прогнозів) та фактичні результати ВВП (*GDP Growth*) та інфляції (*Consumer Price Inflation*).

Українські вчені-економісти В. Геєць та М. Скрипниченко як експерти залучаються до прогнозних опитувань не тільки *Consensus Economics Forecast* (з 2007 р.), а й іншими відомими організаціями, зокрема, тривалий час (з 1995 р.) співпрацюють із міжнародним проектом *Project LINK* (ООН).

Для переможців адміністрація *Consensus Economics Forecast* підготувала оригінальний знак (badge), який ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України" може використовувати в електронних підписах, дослідницьких документах або прес-релізах:

Нагорода цього року для науковців України особлива: важливо відчувати міжнародну підтримку, коли країна-агресор РФ здійснила повномасштабне вторгнення на нашу територію. Понад двадцятип'ятирічний досвід Інституту економіки та прогнозування НАН України щодо інструментального аналізу, прогнозування макроекономічних показників, обґрунтування параметрів економічної політики та оцінки їх впливу на динаміку розвитку економіки України нині залучено на роботу задля перемоги та підготовки рекомендацій щодо відновлення нашої економіки та розбудови України у повоєнний час.